

Sygn. akt I ACa 1775/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSA Jolanta Grzegorzcyk**

Sędziowie: SA Dorota Ochalska - Gola

del. S O Elżbieta Gawryszczak (spr.)

Protokolant: stażysta Lidia Milczarek

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2015 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **L. F.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej Oddziałowi w Ł.**

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 29 października 2014 r. sygn. akt II C 1174/13

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adwokata J. T. 3.321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt I A Ca 1775/14

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym jako pozew wzajemny w dniu 31 stycznia 2008 roku, w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Zgierzu o sygnaturze akt VI C 137/07, L. F. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w Ł. kwoty pięciu tysięcy złotych. W uzasadnieniu powód powołał się na to, że pracownicy pozwanego w dniu 30 sierpnia 2004 roku, pomimo wpłaconej należności za energię, odcięli mu dopływ energii do nieruchomości położonej w miejscowości S. przy ulicy (...). Powód w pozwie wskazał, że mieszkał na tej nieruchomości do dnia 24-go lutego 2004 roku. W wyniku tego bezprawnego wtargnięcia i odcięcia dopływu energii uszkodzeniu uległy produkty spożywcze znajdujące się w dużej zamrażarce i lodówce.

Pozew został wyłączony do odrębnego rozpoznania przez Przewodniczącego Wydziału w Sądzie Rejonowym w Zgierzu w dniu 10 listopada 2010 roku. Natomiast postanowieniem z 3 lutego 2012 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu zawiesił postępowanie i podjął je z udziałem następcy prawnego pozwanego to jest (...) Spółki Akcyjnej Oddziału w Ł..

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Strona pozwana podniosła, że roszczenie jest oczywiście bezzasadne i powinno ulec oddaleniu. Pozew wzajemny był odpowiedzią powoda na powództwo o zapłatę za energię elektryczną, za lata 2006-2007. Brak tej zapłaty stał się powodem rozwiązania umowy o dostarczenie energii elektrycznej z powodem. Strona pozwana zaprzeczyła jakoby w dniu 30 sierpnia 2004 roku bezprawnie odłączyła prąd. Z ostrożności procesowej pozwany dodatkowo podniósł, że powód nie udowodnił żadnej z przesłanek odpowiedzialności, ani zdarzenia, ani wysokości szkody, ani co się składało na stratę w kwocie pięć tysięcy złotych.

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2013 roku powód w trakcie przesłuchania go w charakterze strony oświadczył, że rozszerza wartość przedmiotu sporu z kwoty pięciu tysięcy złotych do kwoty osiemdziesięciu tysięcy złotych.

Wobec zmiany wartości przedmiotu sporu, postanowieniem z 24 maja 2013 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi.

Wyrokiem z dnia 29 października 2014r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo i przyznał adwokatowi J. T. kwotę 738 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach stanu faktycznego :

Przed Sądem Rejonowym w Zgierzu toczyła się sprawa o sygnaturze akt I C 7/10 z powództwa (...) Spółki Akcyjnej Oddział w Ł. przeciwko L. F. o zapłatę za energię elektryczną dostarczaną na nieruchomość położoną w miejscowości S. ulica (...), za okres od czerwca 2006 roku, do kwietnia 2007 roku. W sprawie tej pozwany nie uznawał powództwa, wnosił o jego oddalenie. W odpowiedzi na pozew podniósł, że od 24 lutego 2004 roku użytkownikiem tejże nieruchomości jest także Komenda Miejska Policji. Sprawa ta zakończyła się wyrokiem z dnia 10 listopada 2010 roku, którym Sąd Rejonowy w Zgierzu oddalił powództwo o zapłatę przeciwko L. F..

Powód w okresie od 2 stycznia 1982 roku do 15 grudnia 2009r. prowadził działalność gospodarczą. Adresem zamieszkania i adresem przedsiębiorcy była nieruchomość położona w S., przy ulicy (...).

Powyższych ustaleń Sąd I instancji dokonał głównie w oparciu o załączone dokumenty. Innych wniosków dowodowych powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie zgłosił. Sąd I instancji z urzędu dopuścił dowód z przesłuchania stron na okoliczność szkody powoda, jednakże powód bez usprawiedliwienia nie stanął się na rozprawę, na której miał być przesłuchany, dlatego też Sąd I instancji w oparciu o artykuł 302 zdanie drugie k.p.c. pominął tenże dowód. Już po zamknięciu rozprawy powód przysłał do Sądu I instancji w formie faksu pismo, że źle się poczuł, jednakże do dnia ogłoszenia orzeczenia nie wpłynęło zaświadczenie od lekarza sądowego poświadczające fakt choroby powoda. O konieczności przedłożenia zaświadczenia powód był pouczony przy pierwszym wezwaniu na rozprawę. Sąd I instancji uznając niestawiennictwo za nieusprawiedliwione i zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania pominął dowód z przesłuchania powoda. Sąd I instancji podniósł także, że powód dla którego Sąd ustanowił pełnomocnika z urzędu, widząc taką potrzebę nie skontaktował się ze swoim pełnomocnikiem. Sąd I instancji pominął zgłoszony w formie faksu w tym samym piśmie wniosek o połączenie niniejszej sprawy z inną sprawą toczącą się przed Sądem Okręgowym.

Przy takich ustaleniach stanu faktycznego Sąd I instancji wywiódł, iż powództwo podlegało oddaleniu.

Sąd I instancji nie znalazł żadnej podstawy w oparciu, o którą powód mógłby formułować roszczenie względem strony pozwanej.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł powód.

Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie prawa procesowego tj. art. 316 § 2 k.p.c. w związku z art. 302 zdanie 2 k.p.c. oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, a to :

wobec nieuzasadnionej odmowy usprawiedliwienia niestawiennictwa powoda na termin rozprawy wyznaczonym na dzień 22 października 2014r., bo takową odmowę nie uzasadnienia pouczenie zawarte przy wezwaniu powoda na rozprawę, co rzecz prosta miało miejsce dość dawno i zrozumiałym jest, że mogło ujść uwadze powoda i mimo nadesłania przez powoda do akt sprawy już po zamknięciu rozprawy usprawiedliwienia niestawiennictwa na rozprawę, Sąd I instancji nie postąpił zgodnie z art. 316 §2 k.p.c. dla umożliwienia przeprowadzenia wnioskowanego dowodu z przesłuchania stron, bowiem inny dowód, mimo czynienia starań (w formie listu poleconego w celu nawiązania kontaktu przez powoda z jego pełnomocnikiem) nie został wskazany.

W konkluzji skarżący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji celem przeprowadzenia dowodu z przesłuchania powoda, ewentualnie innych dowodów, których potrzeba przeprowadzenia wynika z treści dowodu z przesłuchania powoda;
2. zmianę zasadzonej opłaty za zastępstwo procesowe z urzędu stosownie do norm przepisanych za I instancje przed Sądem Okręgowym skoro już na etapie postępowania przed tym sądem i w chwili ustanowienia pełnomocnika z urzędu wartość przedmiotu sporu wynosiła 80.000złotych .

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Wbrew zarzutom skarżącego podniesionym w apelacji, Sąd I instancji nie naruszył przepisów postępowania cywilnego, w szczególności przepisu art. 316 § 2 k.p.c. , zgodnie z którym rozprawa powinna być otwarta na nowo, jeżeli istotne okoliczności ujawnią się dopiero po jej zamknięciu.

Stawiając tego rodzaju zarzut Sądowi I instancji skarżący nie sprecyzował jakie nowe, istotne okoliczności ujawniły się po zamknięciu rozprawy.

Zgodnie z artykułem 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Z powołanego przepisu wynika jedna z naczelnych zasad procesu sądowego polegająca na tym, że dowód wykazania prawdziwości określonego faktu obciąża tego, kto się na dany fakt powołuje, dla uzasadnienia dochodzonego przed sądem prawa. Potwierdzeniem powyższej zasady jest również artykuł 232 k.p.c., zgodnie z tym przepisem strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Jeżeli strona nie będzie realizowała wspomnianego obowiązku, wówczas naraża się na niekorzystne skutki prawne swoich działań w postaci oddalenia powództwa .

W rozpoznawanej sprawie powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie złożył żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 24 lutego 2014r., Sąd I instancji z urzędu dopuścił dowód z przesłuchania stron na okoliczność szkody powoda i na podstawie art. 302 §1 k.p.c. ograniczył ten dowód do przesłuchania powoda .Powód był obecny na tym terminie rozprawy . Dowód nie został przeprowadzony z uwagi na zgłoszony przez powoda wniosek o odroczenie rozprawy i ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu.

O terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 22 października 2014r. powód został powiadomiony w dniu 11 sierpnia 2014r. W tej dacie doręczone zostało powodowi wezwanie na termin rozprawy z pouczeniem , iż będzie przesłuchany w charakterze strony .Powód został wezwany do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z zeznań. Pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa , powód bez usprawiedliwienia nie stawił się na rozprawę, na której miał być przesłuchany w charakterze strony , dlatego też Sąd I instancji zasadnie , w oparciu o artykuł 302 § 1 zdanie drugie k.p.c. pominął ten dowód.

Już po zamknięciu rozprawy, powód przysłał do Sądu I instancji w pismo w formie faksu zawierające z informację, że źle się poczuł, jednakże do dnia ogłoszenia orzeczenia nie wpłynęło zaświadczenie od lekarza sądowego poświadczające fakt choroby powoda – stosownie do art. 214¹ § 1 k.p.c.. O konieczności przedłożenia takiego zaświadczenia powód był pouczony przy wezwaniu na rozprawę. W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji zasadnie uznał niestawiennictwo powoda za nieusprawiedliwione, zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania i pominął dowód z przesłuchania powoda na podstawie art. 302 §1k.p.c.

Zgodzić należy się z Sądem I instancji, iż zebrany w sprawie materiał dowody nie pozwala na uznanie zasadności roszczenia zgłoszonego przez powoda ani co do zasady, ani też co do wysokości.

Sąd I Instancji podniósł, iż w rozpoznawanej sprawie brak jest między stronami jakiegokolwiek stosunku prawnego, który rodziłby zobowiązania strony pozwanej. Powód w pozwie powołał się jedynie na zdarzenie z 30 sierpnia 2004 roku, natomiast nie wiadomo, czy zdarzenie to miało miejsce. Nie wiadomo także, czy strony łączyła umowa o dostarczenie energii. Z przedstawionego stanu faktycznego jednoznacznie wynika brak jakichkolwiek danych pozwalających na ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej.

Także brak jest podstawy do analizy roszczenia powoda przez pryzmat art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę obowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankami odpowiedzialności z tytułu czynu niedozwolonego są szkoda, czyn sprawczy noszący znamiona winy oraz związek przyczynowy pomiędzy tym czynem a szkodą. Wystąpienie z roszczeniem odszkodowawczym wymaga wykazania przez powoda istnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej. Żadna z przesłanek opisanych dyspozycją art.415 nie została przez powoda wykazana.

Bezasadny jest także zarzut naruszenia przez Sąd I instancji § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz.461). Zgodnie z tym przepisem wysokość stawki minimalnej zależy od wartości przedmiotu sprawy lub jej rodzaju. W razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłat, bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji.

W rozpoznawanej sprawie powód początkowo określił wartość przedmiotu sporu na kwotę 5.000złoty, w toku postępowania rozszerzył kwotę dochodzoną pozwem do kwoty 80.000złoty. Wbrew pogładowi prezentowanemu przez skarżącego zmiana właściwości rzeczowej sądu w toku postępowania nie stanowi zakończenia instancji. Zatem Sąd I instancji prawidłowo ustalił wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda – stosownie § 19 ustęp 1, §6 punkt 3 oraz § 4 ustęp 1 i 2 powołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym Sąd Apelacyjny orzekł stosownie do § 19 ustęp 1, § 20 w zw. z § 6 punkt 6 oraz § 13 ust.1 pkt 1 powołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.